

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Te pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 212.

V Ljubljani, v ponedeljek 16. septembra 1889.

Letnik XVII.

Od domačega ognjišča.

—r—. Žalostno v resnici in malo pohvalno za slovensko politiko je, da smo primorani šestokrat na tem kraju odpreti predale lista strogo domačim, notranjim razmeram našim, ko vendar vsak treznomisleč razbornik mora spoznati, da nam je vojskovati se krvavo potrebno z nasprotniki, ki silovito škilijo čez itak ozko odmerjene meje naših slovenskih dežel! Žalostno v resnici, toda za nazore svoje potegniti se, nam je prva časninarska dolžnost.

Zadnji čas omenjal je najstarejši slovenski dnevnik, da se duhovniki odtegujejo shodom, kakoršne sklicujejo poslanci, deželni in državni; še celo pri oddaji župnij skuša vplivati na zasobne „patrone“, naj bi prezentovali za dotično župnijo moža, o kakoršnem mislijo nekateri zasobniki, da bode ustrezal zahtevam, ki jih stavijo v svojem „zasebnem mnenju“ na katoliškega župnika. Tako daleč smo prišli. Ali ker taki naporji sezajo posredno v verske zadeve, neposredno pa skušajo rušiti cerkveno disciplino in sporazumljenje med našo duhovščino, zato smo primorani takemu početju odločno po robu se postaviti.

Očita se kranjskim duhovnikom, da se ne vdeležujejo javnih shodov. To pa — govorili bodemo, dasi nam silijo trdi izrazi v pero, povse mirno — po krivici. Zakaj uprav duhovnika vedno izzivati? On — je ne gledé na javno njegovo duhovskih delovanje — državljan, ki se smé, kolikor hoče, brigati za politično delovanje. Kot državljana in kot inteligentnega človeka smemo ga v isto vrsto staviti z razumniki drugih stanov: advokati, sodniki, notarji, zdravniki, profesorji, inženjerji itd. Vsi ti šolali so se dolgo in si s svojo pridnostjo in zmožnostjo pridobili toliko zmožnosti, da je le želeti od enega, kakor od drugega, naj posveti svoje moči ne le dotičnemu stanu in njega interesom, marveč tudi javni blaginji. Da govorimo določneje: želeti je, da se osebno razumništvo naše briga za narodno politiko.

Tega se menda nihče ne bode drznil zanikavati. Ali, če se duhovnik ne vdeleži tega ali onega shoda, če ni pri vsakem banketu, mislil si bo vsak razumnik: mora imeti svoje vzroke, in zato ga nihče ne bo karal, niti izzival. Če pa vendar-le hočete udariti po stanovih, merite vsaj z eno in isto mero. Povejte tudi, kdaj niste opazili nijednega jurista, filozofa itd. Potem smo zadovoljni. Dokler pa najstarejši dnevnik udarja le po duhovnikih, bodemo v enomer trdili in po pravici, da se od tridesetdesetega leta ni izpremenil ter da je pisarjenje njegovo proti duhovskemu razumništvu — animozno.

Ali, če se duhovniki sém in tje odtegujejo javnim shodom, nam se to prav nič čudno ne zdi. Pisec teh vrst iz lastne skušnje vé, kako so ga v javnih shodih taki, ki se hočejo — toda po krivici — prištevati med razumnike, očitno ali zavratno napadali z raznimi pikrimi opazkami, celó psovskami. Vé pa tudi, da se je istotako godilo tovarišem njegovim. Taki cvetovi „narodne“ omike pa nas kakor bodeč trn zbadajo do dna srca in marsikomu vzamejo vse veselje do javnega delovanja. A kdo je to provzročil? Sôdi slovensko razumništvo! — — —

Pa še nekega drugega vzroka ne smemo zamolčati. Po novem letu jel je izhajati v „Narodni tiskarni“ list, ki hoče biti humorističen in satiričen, ki je pa pač poln opravljenosti in obrekovanja. List ta, ki ga vreduje chef d'oeuvre pri „Sl. Narodu“, izvolil si je kot nalogo, kakor kažejo doslej izišle številke, v zasmeh staviti vse duhovnike, ki delujejo na javnem torišči v prosep politične izomike našega naroda. Iz zanesljivega vira vémo, da se je vrednik njegov zaprisegel z vso odločnostjo zoper mlajšo duhovščino slovensko, češ, toliko časa jih bom pikal, da jih moralno uničim in jim popolno zagrenim delovanje izvan cerkve. In — govorimo resnico — kdo se bode izpostavljal z veseljem raznim neslanostim — ne, izraz je premehek — recimo: raznim umazanim psovkam v javnem listu, kojega ne beró le razumniki, marveč ga vredništvo po svojih agentih

pošilja tudi med najnižje slojeve ljudstva: mej delavke v tobačni tovarni. In človek se napadom pri najmirnejši vesti ne izógne. Kar čez noč ga položé na Prokrustovo postelj „Narodne tiskarne“ pa ga brusijo in režejo tako neusmiljeno, da na jutro, ko se ogleda fotografovanega po vredništvu „Brusovem“, niti zdravega uda na telesu javnega žitja in bitja svojega ne spozná. Potem pa še upijete, da se duhovniki odtegujejo javnim shodom! Dokler bodete stali z revolverjem za nami, premislil si bode vsakdo desetkrat, stopiti z vami v zaupno zvezo političnega delovanja. Hic Rhodus!

Mimogredé omenimo tudi to. Ako se nameri pri tem ali onem shodu, da se ga duhovščina vdeleži v obilnejšem številu, vže se vse spogleduje, češ, kaj hočejo, zarota je tu. Prav odkritosrečno vprašamo najstarejšega svojega kolego: koliko duhovnikov na vsak javni shod? . . . Difficile est satyram non scribere. Dné 2. t. m. je govoril g. dr. Slanc: Čas je da se ognjevitost nekaterih kapelanov zaduši, ker jim sree prehudo po samovladi toľče.“ Te besede so bile tudi tiskane v starejšem dnevniku. Torej, če se duhovnik podá v javnost, ali če doma sedí in od strani opazuje politično gibanje, nikoli prav ne stori. Kdo in kdaj naj Vam ustreže? —

Manija je postala nekaterim dopisnikom, da se kaj radi zadevajo ob kandidate za to ali ono faro. Mi se nevednim dopisnikom čisto nič ne čudimo, če hočejo svoja „pia desideria“ pošiljati mej svet, in delati ž njimi javno mnenje. Ali tembolj se nam čudno zdi, da „glavni vrednik“ dnevnika mora take dopise v list sprejemati. Saj je vendar znano, da v naši cerkvi župnike nastavlja cerkvena oblast, in naj bi tega ali onega še toliko „patronov“ prezentovalo, odreče se mu slednjič še lahko kanonično poslanje, in vsa prejšnja moledovanja in priporočevanja so zaman. Duhovska oblast v katoliški cerkvi ni od ljudstva, marveč od Boga po naslednikih začetnika cerkve. Čemu torej po nepotrebnem vkladati v predale dnevnika

LISTEK.

Pripovedke za narod.

Ruski spisal Lev Tolstoj; prevél M. V.

Kjer ljubezen, tam i Bog.

(Konec.)

Ženska je odšla; Avdjejič pojé juho, vredi ter séde zopet k delu. Dela, a pazi tudi na okno. Kedarkoli potegni okno, pogleduje, kdo je prošel. Prošli so znanci, prošli so i neznanci, a nič ni bilo osobitega.

In glej. Avdjejič vidi: baš pred njegovim oknom ustavila se je starka, branjevka. Nese košarico z jabolki. Mnogo jih ni več ostalo, vidno je vse razprodala, a na plečih nese vrečo trsak. Nabrala jih je najbrže kje, kjer zdelujejo hišo, gré domov. Vidno jej je vreča ramo obtiščala: hotela jo je preložiti na drugo ramo. Spustila je vrečo na tla, postavila košarico z jabolki na stopnjice ter začela pretresati trske v vreči. In v tem, ko je ona pretresala vrečo, vzél se je nagloma od nekodi deček z raztrgano čapko, zagrabil iz košarice jabelko ter hotel izmuzniti se. Toda starka ga je opazila, obrnila se in dečka zahvatila za rokav. Deček

se je ustrašil, hotel se jej je iztrgati, toda starka zagrabila ga je z obema rokama, zbila mu čapko in ga prijela za lase. Dečko kriči, starka se mu roga. Avdjejič ni utegnil vtakniti šila, vrgel je je na tla, skočil skozi dveri, na stopnjicah se je celó izpodtaknil in izgubil očale. Avdjejič plane na ulico; starka dečka lasá in se mu róga, hoče ga vesti na policijo; dečko se ogiblje in upira: „saj nisem vzél“, reče, „čemu me lasaš, pusti me“. Avdjejič ju je del vsaksebi, prijel dečka za roko ter rekel:

„Pusti ga, ženska, oprostí mu, radi Krista.“

„Jaz mu tako oprostím, da se več ne bo potépal. Na policijo ga odvedem, potepuha.“

Avdjejič je začel starko prositi:

„Pusti ga za sedaj, ženska, saj ne bo nikoli več. Pusti radi Krista.“

Starka ga je pustila, deček je hotel pobegniti, a Avdjejič ga je pridržal.

„Prosi ženske oproščenja“, reče. „V prihodnje ne stóri tega nikdar več; jaz sem videl, kako si vzél.“ Dečko je zajokal, začel prositi oproščenja.

„No, tako. A sedaj ná jabolko, tvoje je.“ In Avdjejič ga je vzél iz košarice in dal dečku. „Plačam ti ga“, reče starki.

„S tem daješ potuho tem grdobam“, reče starka. „Treba je tako nagraditi, da bi teden dni ne sedel.“

„Jeh, babuška, babuška“, odgovóri Avdjejič. „Po našem je tako, a po božjem ni tako. Če njega treba za jabolko tako nasekati, kaj treba z nami storiti zagrehe?“

Starka je obmolnila.

In Avdjejič je povedal starki povest o tem, kako je gospodar pustil najemniku ves dolg njegov, a najemnik je šel in začel stiskati svojega dolžnika. Slišala je starka, stal je poleg i dečko, slišal i on.

„Bog nam je velel oprasčati“, dé Avdjejič, „inače se i nam ne bo oprostilo. Oprasčati nam je vsem, nevednežem pa še bolj.“

Starka je zmajala z glavo in vzdihnila.

„Tako je, tako“, dé starka, „zeló so se že potéпали.“

„Nam, starim ljudem, treba torej učiti jih“, odgovóri Avdjejič.

„Tako tudi jaz mislim“, reče starka. „Jaz sem jih imela sedmero — jedna sama hči mi je ostala.“ In starka je začela praviti, kje in kako živi pri hčeri in koliko ima unukov. „Otroke, unuke imam rada, a so tudi dobri; nihče mi tako ne postreže kakor oni. Akojutka, ta celó k nikomur ne gré od mene.“

„Babica, mila babica, prisrčna . . .“ In starka se je vsa razmehčala.

„veto“ kacega prikritega sebičnega. Pa pravite, da Vas duhovščina ne briga, in vera in kdo vé kaj še?

V tem smislu bi lahko napisali še na vatle dolgih člankov. A končamo, ker zelo neradi spiramo umazano perilo od domačega ognjišča. Svojim prijateljem in čitateljem še to: vedno toži najstarejši dnevnik o nestrpnosti vročekrvnih kapelanov, na dolgo in široko tiska tirade liberalcev po deželi, ki ognjeno šibo svojega jezika vihté nad politično nezrelostjo premalo narodnih kapelanov. Sodite sami, kdo bolj zasluži izraz nestrpnosti, vročekrvnosti, naš list ali gospóda pred turjaškim trgom? Da, slovenske duhovščine na Kranjskem ni nikdar publicistika grje ometavala z blatom, nego sedaj. Še eminentno lastnost: narodnost ji odrekajo. In vendar je v najhujših časih liberalne vlade znano bilo, da slovenska duhovščina kakor na trdni skali stoji na narodni podlagi. In sedaj? . . . Man merkt die Absicht und wird verstimmt.

Omagali pa ne bodemo, niti za las odjenjali od svojih nazorov, dobro vedóč, da so najzdravejša duševna in gmótna podlaga narodu slovenskemu. Vse za vero, dom, cesarja!

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. septembra.

Notranje dežele.

Štajersko namestništvo je ptujsko „nemško društvo“ razpustilo. O vzroku ne vedo poročati niti levičarski listi.

„Armeer- und Marine-Zeitung“ potrjuje, da bo bivši češki namestnik **baron Kraus** imenovan za predsednika najvišjemu vojaškemu sodišču.

„Neues Wiener Tagblatt“ poroča iz Olomuce, da bo sedanji poveljnik 10. kora **fml. Reinländer** prevzel dunajsko poveljništvo na mesto fem. Königa, ki je izbran za generalnega nadzornika pehote.

Hrvatski sabor je po zagrebškem uradnem listu sklican v 1. dan decembra

Ogerski domobranski minister baron Fejervary namerava iz zdravstvenih oziróv dati ostavko. Zadnje zbornične obravnave o orožni postavi so mu provzročile žolčno mrzlico, ter se menda ne čuti več zadostno jakega, da bi se z nova ustavljal navalom vladi nasprotnih strank. Ko bi Fejervary vstrajal pri svojem odstopu, postal mu bo skoraj gotovo naslednik deželni poveljnik grof Pejačević.

Vnanje države.

Papež Leon XIII. je dobil z Majorke adreso, podpisano od 150.000 oseb, t. j. od celega prebivalstva, ki ga prosi, naj za slučaj, ko bi zapustil Rim, dá temu otoku prednost pred vsemi ostalimi kraji. — Govori se, da bo kardinal-državni tajnik Rampolla odstopil ter da ga bo nadomestil lisabonski nuncij Vanutelli, ki bo v kratkem imenovan za kardinala.

Srbska kraljica Natalija je včeraj iz Jalte odpotovala, vendar pa še ni dognano, kedaj bo prišla v Belgrad, ker se bo nekaj časa še mudila pri svojih sorodnikih v Rumuniji. Kakor poroča „Pol. Corr.“ iz Belegagrada, zatrjujejo merodajni krogi, da razgovora v Karlovih Varih mej kraljem Milanom in vzgojiteljem mladega kralja Aleksandra, Dokićem, o prihodu kraljice Natalije ni vdeležena niti vlada niti regentstvo. Prva kakor slednja stojita še vedno na podlagi meseca avgusta v Vranji sklenjenih dogo-

vorov, ki namerjajo spraviti v soglasje ustavne in naravne očetovske pravice Milanove z dolžnimi oziri nasproti Nataliji. — „Odjek“ pravi, da je v dóbi marej — julij došlo davčnih zastankov iz let 1885 do 1888 v znesku dveh milijonov dinarjev, kar dokazuje takó napredek narodnega gospodarstva kakor tudi točnost sedanje finančne uprave.

Rumunski „Lloyd“ poroča: „Vesti iz **Bolgarije** so jako vznemirljive. V notranjem dežele je veliko gibanje in delovanje. Splošnje se sodi, da se bo Bolgarija dné 18. t. m. proglasila za neodvisno. Na drugi strani pa se avstrijski vojaki na Ogerskem polagoma pomikajo proti jugu.“ „Svoboda“ dobro označuje tako rusko rovanje v svojem članku, v katerem pravi: „Danes nikdo ne dvoji več, da je več manjših in večjih dogodkov, ki so se letos na Balkanu zgodili, izključno le vspeh delovanja ruske diplomacije. Po prevratu v Belemgradu je znani ruski apostol anarhije, gospod Hitrovo, z zavistjo zrl na vspehe svojega tovariša v Srbiji, gospoda Persianija, ter je zlorabil slabost nekaterih rumunskih politikov, da je vrgel ministerstvo Rosetti-Carp ter spraval na krmilo može, o katerih je bil pričán, da bodo mrtvo orožje v njegovih ruskih rokah. Ne gledé na rovanje v Bosni in Ercegovini, agitacije slovanskega društva v Peterburgu, za združenje Srbije in Črnogore pod žezlom kneza Nikolaja in mnogo drugih spletk naglašamo samó to, kaj je rusko kovarstvo ravnokar uprizorilo na otoku Kreti.“ — Pasićevo posredovanje v Sofiji je doseglo vsaj toliko, da je vlada preklicala že izdano povelje o sklicanju rezervnikov v sofijskem in sosednjih okrajih. Sedaj se vršé vojaške vaje le v južni Bolgariji. Drugi, sevéda nikakor ne nepristranski krogi pa trdijo, da ta korak bolgarske vlade ni dokaz njene miroljubnosti, marveč le neljuba posledica praznih državnih blagajnic. Nameravano posojilo je sicer že sklenjeno, toda denar še ni došel. Davčni dohodki so v Bolgariji ravno v mesecih avgustu in septembru najslabši ter se zboljšajo še v jeseni, ko pride v deželo iz inozemstva denar za vino in žito.

Rusija vedno odločneje postopa zoper žide. Oblastnije so prepovedale židovskim učiteljem sprejemati službe bodisi v javnih bodisi v zasobnih šolah. Po odeških hišah so nabiti veliki plakati, pozivljajoči krščansko prebivalstvo, naj ne izročajo svojih otrok židovskim učiteljem, ki spravljajo v nevarnost moralo in vero. Rusi so pač pametnejši v tem oziru, kakor naši liberalci.

Mej **Rustjo** in **Nemčijo** bo, kakor se kaže, navstal z nova carinski boj. Nemška vlada je prepovedala uvažanje ruskih praščev. To je Rusijo jako razkačilo ter je Nemčiji odgovorila s tem, da je zabranila uvoz nemškega denarja pod kaznijo zapora in konfiskacije, kakor tudi z drugimi gospodarstvenimi naredbami. Tako bo tudi Rusija odpravila neposredne voznine od blaga ter podražila tarife na železnih. Vprašanje je, ali ne bo Rusija vsled tega sama trpela največjo škodo? Kolike vrednosti pa so zatrjevanja, da so razmere mej peterburškim in nemškim dvorom „najboljše“, kaže nam okoliščina, da se pričinja ta rusko-nemški carinski boj ravno v onem trenutku, ko se mudí veliki knez-prestolonaslednik kot gost cesarja Viljema na nemških tleh.

„Corriere della Serra“ objavlja vest svojega berlinskega dopisovalca o **tro-vladarskem sestanku**. Pravi namreč, da bo prišel cesar avstrijski Franc Josip I. v Napolj, ko se bo tam mudil nemški cesar Viljem, in sicer vsled posredovanja Viljemo-vega. Ta vest je jako neverjetna ter je treba počakati, da se z merodajnejše strani potrdi potovanje avstrijskega cesarja, kakor je berlinski dopisovalec laškega lista.

Volilni oklicí Boulangerjevi so se po ukazu **francoskega** ministra notranjih zadev odstranili.

ljudje v temnem kotu — stojé ljudje, a ne more razbrati, kaki. In glas mu zašepče na uho:

„Martin! A Martin! Me li nisi spoznal?“

„Koga?“ izpregovori Avdjejič.

„Mene“, odgovori glas. „Vedi: to sem bil Jaz.“

In izstopil je iz temnega kota Stepanič, nasmehnil se, in razplnil kakor obláček in izginil . . .

„In to sem Jaz“, ozove se glas. In izstopila je iz temnega kota ženska z detetom, in ženska se je nasmehnila, zasmehljala se je i deček in tudi ona sta izginila.

„In to sem Jaz“, reče glas — izstopila je starka in dečko z jabolkom, oba sta se nasmehnila ter tudi izginila.

In razradostila se je duša Avdjejičeva, prekrizal se je, nadel naočnike in jel čitati blagovestje tam, kjer se je bilo razgrnilo. In na vrhu na strani pročital je: „Bil sem gladen, in vi ste Mi dali jesti; žejen, in vi ste Me napojili; bil tuječ, in vi ste Me vsprejeli . . .“

Niže na strani pa je še pročital:

„Karkoli ste vi storili jednemu izmej teh Mojih manjših bratov, to ste storili Meni.“ (Matej 25. gl.)

In Avdjejič je razumel, da ga sèn ni varal, da je v ta dan res bil prišel k njemu Odrešenik njegov in da je res Njega vsprejel.

Oklic je bil zadnji manifest generalov pred volitvami ter je ostro napadal državno sodišče ter njega sodbo. Listi, ki so v zvezi z vlado, pravijo, da so se oklici zaradi tega odstranili, ker niso bili sestavljeni v obliki volilnih pozivov ter so žalili državno sodišče. Rochefortovi oklici so se brez vladnih zaprek nabili v Belleville-u. — Nadškof avignonski je ministru Thevenetu poslal enak protest, kakor je oni škofa Seeza, trdeč, da ministrova okrožnica žali duhovščino na časti in rodoljubji. „XIX. Siècle“ trdi, da je minister notranjih zadev v zadnjem minister-skem sovetu ostro prijel naučnega ministra Theveneta zaradi te okrožnice, posebno pa še, ker je poprej ni predložil svojim tovarišem v potrdilo. Razpravljalo se je v sovetu, ali naj se ne postopa zoper škofa Seeza zaradi njegovega odgovora na okrožnico, toda konečno so izprevideli, da je najbolje, če se stvar pusti pri miru — sevéda le z ozirom na bodoče volitve.

„Köln. Ztg.“ poroča iz Carjigrada, da bo **Anglija** izdala modro knjigo o kretskeh nemirih. — Irski protestantje strastno napadajo napovedano postavo o irskem katoliškem vseučilišču. Orangistiški vodja dr. Badenoch je izdal manifest, v katerem našteva irske katoliške pridobitve od 1883. leta naprej ter nadaljuje: „Vlada sedaj namerja izročiti šole za razširjanje rimskih dogem jezuitom. Ali hočejo pot do angleškega prestola ugliediti katoličanom, dati korono na razpolaganje Vatikanu? Zoper to se bodemo bojevali na življenje in smrt!“ — To je menda ona hvalisana protestantska strpnost in pravičnost!

Meseca oktobra se bodo v **Italiji** vršile nove volitve v občinske in provincijalne sovete. Po novi postavi bođe volilo 43.000 volilcev več, nego prejšnja leta. Volilno gibanje bo veliko. Vodstvo katoliške stranke je prevzel grof Vespigniani. Liberalcem je posebno na tem ležeče, da bi katoliški stranki v Rimu preprečili zmago. Vlada se trudi, da bi dosegla zvezo vseh liberalnih strank, in sicer tako, da bi se delile kandidature mej liberalci in radikalci, mej slednje na račun katoličanov. — Rana Crispijeva menda ni tako majhna, kakor se je prvotno poročalo. Dolga je 5 cm, globoka do kosti ter so jo morali zašiti. Ob enem se je Crispiju ulila kri iz ušesa ter so se mu celó nekoliko možgani pretresli. Ta napad ima svoj izvir v onem duhu, kateri je Crispis sam izzval mej narodom. Ost njegova se je prvotno obračala zoper cerkev, toda sedaj je zadela pa njega samega. To nekako priznavajo celó vladni listi. „Riforma“ pravi: „Zdi se nam, da se tukaj ne gre niti za posamičen čin, niti za dejanje kacega norca.“ „Italie“ pa naravnost očita vladi nasprotnim strankam, da so s svojim rovanjem zoper Crispija vsaj posredno zakrivile to nesrečo. Vsi listi brez razločka strank, tudi katoliški, odločno obsojajo ta zločin. Napadnik, imenom Emil Caporali, je star 21 let ter je povedal, da je bil dijak arhitekture.

Izvirni dopisi.

Od Sv. Petra v Ljubljani, 16. septemb. Slavno znani, vzgledni izdelovalec orgelj, gospod Goršič iz Ljubljane, pokazal je zopet svojo izvanredno spretnost in bistroumnost v tej stroki. Izprevidel je namreč tukajšnji prečast. gosp. župnik M. Malenšek, da so orglje, ki jih je ranjki Malohovski sestavil, jele pešati in da potrebujejo radikalne poprave. Za nizko ceno in v kratkem času gledé tolike sitnosti in dela je gosp. Goršič orglje tako izvrstno popravil in uglasbil, da si v prijetno dolžnost štejem, javno se mu za to zahvaliti ter ga iskreno priporočiti. Gosp. Goršič je in ostane uzorni orgljarski mojster in pravi umetelnik. Bog ga živi!

Adamič, organist.

Iz Savinjske doline, meseca septembra. Prebral sem dva dopisa v „Slovenec“; jeden je natisnjen v št. 191. iz Polja, drugi v št. 196. iz Trebnjega. Primerjal sem ju in zdaj se moram čuditi, da v onej zadevi od nikoder ne dojde niti besedica! Nalašč sem govoril z odličnimi rodoljubi v naši dolini, spodnji, srednji in zgornji za časa počitnice, povsod pa sem moral slišati le eden glas: da družba sv. Mohora si mora izbrati drugo tovarno, od katere bo dobivala papir, a opustiti mora Leykame!

Ravno v knjigah družbe sv. Mohora brati je bilo že večkrat, da se je treba držati svojih, da nam ne donaša ni časti ni dobička, ako podpiramo take tvrdke, ki potem naš lep denar porabijo za svoj namen proti nam. To je gola resnica! Leykamovi obrtniki, njih uradniki in delavci so vsi skupaj jedna velika družina, katero spaja najbolj zagrizeno nemštvo. Vsak član te družine žanje pohvalo, ako psuje Slovence ter se drži žida-gospodarja.

Nočem danes nekaj tistih prav ostrih in resnih sodeb navesti, katere sem moral slišati o čudnem nagnjenji družbe do Leykamove tovarne; velika večina naših narodučakov še ni vedela, da največje naše društvo podpira ljutega sovražnika naše stvari.

„Res, po otroče je. Bog te nési“, reče starka dečku.

Ko je hotela starka vzeti vrečo na ramo, pri-skočil je deček in rekel: „daj, bom jaz nesel, babuška, ker grem isto pot“. Starka je zmajala z glavo in naložila dečku vrečo.

In šla sta vstric po cesti. Starka je pozabila od Avdjejiča vzeti denar za jabolko. Avdjejič je stal in zrl za njima ter poslušal, kako sta šla in kaj sta govorila.

Spremljaje ju nekaj časa z očmi, vrnil se je Avdjejič, našel naočnike na stopnjicah, ki se niso bili razbili, pobral šilo in sédel zopet na delo. Podelal ni mnogo, začel je že zgrešavati s ščetinico, prišel je že prižigalec ter je začel prižigati svetilnice. Treba prižigati luč, pomisli si, pripravi svetilnico, obesi jo ter zopet začne delati. Jeden čevolj je popolnoma dodelal; obrnil ga je, pogledal dobro. Odložil je orodje, izmel obrezke, pobral ščetine in konce, šilja, vzela svetilnico, postavil jo na mizo ter vzela s police blagovestje. Hotel je odpreti knjigo na mestu, kjer je včeraj z obrezkom saffjanovim zaznamoval, toda odprla se je na drugem mestu. In ko je Avdjejič odprl blagovestje, spomnil se je več-rajšnjega sna. Jedva pa se je bil spomnil, zazdelo se mu je znova, kakor bi se kdo gibal, z nogami prestopal za njim. Avdjejič se ozre in vidi: res stojé

Naj se odbor vendar malo ozre po svetu, ali res ni mogoče najti poštene, nam ne sovražne, čepravno nemške tovarne ali trgovine?

Vsaka trdka bo z veseljem segla po ponudbi, kajti družba sv. Mohora in njena tiskarna potrebujeta ogromno množino papirja, tako da bi si skoraj prikladno ustanovili lastno tovarno za papir.

V imenu Slovencev iz te doline priporočam tedaj, da odbor družbe sv. Mohora stvar vzame v resen pretres, sicer bo nezačudenost rasla in to po pravici!

Iz Blagovice, 14. septembra. (Nekaj o šoli.) V Blagovici je bil šolski pouk po sklepu ces. kralj. okrajnega šolskega sveta v Kamniku dne 13. junija t. l. ustavljen, in tedaj do konca tekočega šolskega leta, to je šest tednov, ni bilo šole. Učiteljska služba v Blagovici je bila potem razpisana do 5. avgusta, in oglasili so se trije kompetenti, ali e. kr. okrajni šolski svet niti v seji dne 8. avg. niti v zadnji seji dne 12. septembra ni hotel vsaj provizorično nastaviti učitelja na naši šoli, tako da bo zopet morala šola najmanj še šest tednov praznovati. Če pomislimo, da se kmet, ki mnogokrat res iz potrebe svojega otroka doma pri delu obdrži, denarno ali z zaporom kaznuje, ako otrok le par ur v šoli zamudi, moramo se res čuditi temu poslovanju e. kr. okrajnega šolskega sveta, ki zakrivi, da toliko časa, **tri mesece (!)** v šoli ni rednega pouka.

Opozorimo osobito velečastna gg. J. Kersnika in Murnika, kot uda okr. šolskega sveta, ki sta imenovana po deželnem odboru, da zastopata plačujoče šolske občine, na te nepravilne razmere. Ker krajni šolski svet v Blagovici vključ mnogim pismenim vlogam do e. kr. okr. in deželnega šolskega sveta nič ne opravi, primorani smo nastopiti pot javnosti, in dovoljujemo si vprašati visoki e. kr. deželni šolski svet, oziroma tudi visoki e. kr. deželno vladno, kaj misli ukreniti, da se ta zadeva vendar enkrat reši, sicer bomo objavili še druge stvari.

S Trebejnega, 14. septembra. Pri nas imamo zraven podružnice sv. Petra tik ceste, ki drži iz Mokronoga na Trebelno, starodavno kapelo (karnar), o kateri ljudje pripovedujejo, da sta v njej maševala ss. Mohor in Fortunat (drugi, da ss. Ciril in Metodij). Ta kapela je natančneje popisana v izvrstni knjigi „Stavbinski slogi“ str. 80 in 81. Bila je že blizu razpadu; le trdni obok iz lahkega kamna in močno ukoreninjeno grmovje, ki je raslo na njem, zadrževalo je, da se ni sesula. Rasla je razun drugega grmičevja na nji breza, ki jo je pred nekimi leti nekdo posekal ter porabil pri vozu za oje. Zaraščena je vsaj do polovice na okrog z močnim bršljanom, ki ima deblo 73 cm debelo. Ta jo je oklepal kakor obroč, da se zunajni zid ni mogel razrušiti. Kedaj da ji je zmanjkalo strehe, nikdo ne pomni. Vprašal sem prilično 91letnega moža, če kaj vé povedati o njej. Rekel mi je, da ne pozna drugačne, kakoršna je sedaj, le toliko je slišal praviti, „da bi bila imela v njej maševati ss. Mohor in Fortunat.“ Koliko je na tem resnice, ne vem, vendar starih ustnih sporočil, menim, da ne smemo popolnoma zavreči. Na nasprotnem homecu pod sedanjo cesto stala je (že ob Walwasorjevem času razpadla) graščina Gorenji Mokronog (Obernassenfuss). Neki človek mi je pravil, da je njegovega očeta oče pripovedoval, da je bil graščak nekdanj na vojski. Ko njega ni bilo doma, prišla sta v graščino dva mniha in prosila gospo, da bi smela za čas svojega bivanja v tem kraju iz kapelice „ajdovske“ bogove ven djati in po svoje službo božjo v njej opravljati. Gospa jima to dovoli. Kmalu potem pa pride poročilo od gospoda graščaka, kjer mej drugimi reči tudi vpraša, kaj se je doma pripetilo, odkar je z doma, ker mu vse tako po sreči gre. „V silnih nevarnostih sem bil, pa nič hudega me ni zadelo, vedno sem vesel.“ Gospa mu na to sporoči, kako in kaj. Na to pride odgovor, naj le omenjena mniha pridrži, da on pride nazaj; hoče jima napraviti poseben „tempel“, kjer bosta lahko opravljala po svoje službo božjo. Je li potem njima prepustil omenjeno kapelico, ali je sezidal sedanjo cerkev sv. Petra, kdo vé? Zanesljivih sporočil nimamo nič. Walwasor našteva podružnice fare sv. Petra na Gorenjem Mokronogu (Trebelnem) in imenuje med njimi tudi podružnico sv. Mihela „so aber nur eine Kapelle ist“. Menda je to ravno ta kapela, o kateri pišem, kajti ob istem času so imeli v več krajih na pokopališču kapele sv. Mihela (St. Jernej, Dobernič itd.)

Kdorkoli je že kedaj po tej poti šel na Trebelno, gotovo si je že iz radovednosti šel ogledat to za-

puščeno svetišče. Tako sem tudi jaz dostikrat šel ogledovat ta starinski spomenik in pri taki priliki sem čul reči priprostega kmeta: „Ko bi se vendar hotel kdo podstopiti, da bi to kapelo popravil; je silno imenitna, tukaj se je najprvo na Kranjskem sv. maša brala. Kakor je hudo za denar, pa vendar bi dal kak goldinar.“ Dobro, pravim, poskusimo. Sv. Štefana dan je tukaj sv. maša (žegnanje) in napravimo darovanje; če bo kazalo, se bomo lotili, če ne, pa ne. Kako se je obneslo in kako so rasli prostovoljni doneski, razvidno je iz priloženega izkazka. Ljudje so pripeljali lesa, kar ga je bilo potreba, za vino in kruh sem jaz skrbel. Naprosil sem g. Ant. Belca iz St. Vida nad Ljubljano, ki je znan kot spreten mojster za take stavbe, naj si pride karnar ogledat, naj naredi potem načrt in po njem tudi delo zvrši. On je prošnji ustregel in nam kapelo popravil tako, kakoršna je morala biti nekdanj. Zid smo dozidali meter visoko na okrog, da je s svodom enako visok, postavili strešni stol nanj in ga pokrili z močnim pocinkanim železnim ploščakom. Ker je kapela popoln krog, je seveda tudi streha okrogla, z lepo blizo 2 metra visoko „vazno“ in 1 meter visokim pozlačenim križem na vrhu. Apsida, ki je zraven prizidana, ima posebno streho polokrogno. S tem pa nikakor nočem reči, da je to nekdanje svetišče sedaj popolnoma popravljeno, ampak največ dela še čaka, notranja oprava. Za kar je bilo najpotrebnejše, smo skrbeli: da se nam ni vse skupaj zrušilo, kar bi se bilo po mnenji zidarjev gotovo v kratkem zgodilo, in bi bil tako ta edini spomenik te vrste na Kranjskem uničen.

Ker je zid silno razmočen in vlažen, torej bo treba, da se kako leto prav nič ne popravlja, da se dobro posuši. Mej tem pa se vsem prijateljem starinarstva in ljubiteljem hiše božje prav toplo priporočam, naj po svoji moči kaj pripomorejo, da se ta starinska stavba zopet posveti za opravljanje službe božje. Vsem dosedanjim podpornikom pa naj Bog stoterno povrne!

Imeli smo tukaj 4. dan avgusta meseca tudi čez 36 let zopet novo mašo, ki jo je daroval č. g. Josip Žagar. Prav lep nagovor imel je č. g. Hugolin Sattner. Letino moramo imenovati bolj slabo, kakor dobro, kajti črv je hudo škodoval na polji, toča pa in pálež po vinogradih. Dobro, da davkov črv ne sné in toča ne pobije.

Franc Zórec.
kapelan.

Dnevne novice.

(Lavantinski škof.) Nespodobno je že uganjanje liberalnih listov gledé imenovanja novega lavantinskega škofa. Vsak teden à la „Tagespost“ objavljajo imena novih kandidatov, „N. F. P.“ je celó naznanila dan, ko bo objavljeno imenovanje I. I. Ti listi hočejo objavljati zanimive novice, a s tem le žalijo dotične duhovnike. Tako so liberalni listi prvi hoteli vedeti, da je že imenovan velečast. opat Murnik, a da se je odpovedal. — Imenovanje lavantinskega škofa je stvar solnograškega knez nadškofa, ki ni vezan ne na terno-predlog ne na ozire izven občnih cerkvenih ukazov. Mi s svojega stališča želimo pravega apostolskega moža, ki je ob jednem prijatelj narodu.

(Občine, pozor!) Pod tem naslovom pišejo „Dol. Nov.“: Zemljiški davek se odpiše po sedanjih postavah, če so toča, povodenj, požar ali plazovi poškodovali pridelke. Če je pa strupena rosa storila škodo, utegne finančno ministerstvo dovoliti odpis davkov, ako je vsled tega med kmetovalci nastala beda. Letos je gotovo taka revščina nastopila po Dolenjskem. V nekaterih krajih ljudje že lanskega vina niso mogli prodati ali pa so ga morali prodati pod ceno. Kar ga niso prodali, pokvarilo se jim je v slabih kletéh. O vsem tem se je osebno prepričal g. poslanec Viljem Pfeifer. Zaradi tega je v imenu krškega, kostanjeviškega, novomeškega, metliškega in črnomaljskega okraja, katere zastopa v državnem zboru, vložil prošnjo na finančno ministerstvo, da bi se odpisal davek od vinogradov, ki so poškodovani po strupeni rosi. Poslanec je v posebnem poročilu na finančno ministerstvo poudarjal žalostno stanje vinogradov vsled trne uši in strupene rose ter priporočal, naj se dovoli odpis davkov tistim občinam, ki se oglašijo. Ugodno vreme more še marsikaj škode popraviti in pospeševati zorenje grozdja. Občine naj bi enake vloge izročile pri svojih e. kr. davkarijah ali naznanile poškodovanje vinogradov po strupeni rosi okrajnim glavarstvom v ravno taki obliki, kakor če bi bili poškodovani po toči, povodnji itd.

(Koledar) kat. tiskovnega društva v Ljubljani za l. 1890 je pričela danes razpošiljati „Kat. Bukvarna.“ Lepo vezana knjižica, ki jo vsi gospodje društveniki prejmo brezplačno in franko, podaje zraven drugih koristnih reči „Imenik“ za več ko 400 učencev. Odbor boče koledar za 1890 poslal tudi onim gg. udom letnikom, ki so na dolgu z udinino, pričakovaje, da prilično poravnajo zastanek. Tudi novi udje dobé koledar brezplačno, ako dosti kmalu pristopijo društvu. Neudom je lepa knjiga naprodaj v „Kat. Bukvarni“ za 1 gld. 20 kr.

(David Starčević) je bil v petek izpuščen iz kaznilnice v Lepoglavi, kjer je predsedal svojo kazen. Ko se je v petek večer pripeljal v Zagreb, pričakovali so ga na kolodvoru njegovi prijatelji, poleg teh pa tudi redarstveni uradniki z desetimi mestnimi stražniki. Tako je vrhovni načelnik svojemu milemu gostu pripravil tudi „službeni doček“, kakor piše „Obzor“. Iz Zagreba se je Starčević odpeljal v Jasko.

(Velikanska dedščina.) Neki ruski, v Smolensku izhajajoči list poroča nastopno: Meseca marca t. l. je odpotoval ruski poročnik Jakob Lesli v Avstrijo, da poizvé o zapuščini svojega pred leti v Gradci umrlega sorodnika. V Gradci je Lesli zvedel, da je tam pred tridesetimi leti umrl njegov sorodnik brez otrok in zapustil okoli 8 milijonov premoženja. Z razglasili po listih je dobil potrebne listine, s katerimi boče mogel „vzdigniti zaklad“. Sedaj je odpotoval srečni dedič na Angleško, kjer je nekda „bogati stric“ zapustil še večje premoženje.

(Z Bleda) se poroča, da je zdravniško načelnštvo izvolilo predstojnikom zdravnišča g. Emerika Mayerja.

(G. prof. dr. Vatroslav Jagić) je poklonil cesarski ruski knjižnici v Petrogradu do 160 lastno-ročnih listov Dobrovskega, ki so za slovansko filologijo in zgodovino velike važnosti. Ona pisma izdaje učeni vseučiliški profesor v svojem časopisu „Archiv für slavische Philologie.“

(V Krškem) je blagorodna gospa Hočevarjeva dala na pokopališču zidati novo kapelo.

(V Pazinu) je bila dne 2. t. m. učiteljska skupščina za pazinski okraj pod predsedstvom e. kr. okrajnega nadzornika g. Ivana Kosa. Predsednik je nagovoril skupščino v talijanskem in hrvatskem jeziku. Istotako so se prvokrat obravnavale šolske stvari v obeh jezikih, in hrvatski učitelji niso bili le priče in pasivno orodje, temveč so marljivo sodelovali.

(Premembe pri učiteljstvu.) Gdč. učiteljica L. Košenina je premeščena iz Dragatuša v Mokronog, g. St. Novak iz Črnošnjanje v Dragatuš.

(Izpred sodišča.) V sredo sta v Trstu stala pred sodiščem Avg. Rocco, odgovorni vrednik lista „Il Piccolo“ in tiskar J. Werk, ker sta dne 25. maja v drugič priobčila že prej konfiskovani članek o konsulu Durandu. Sodišče je obsodilo vrednika na 150 gl. in tiskarja na 100 gl. kazni.

(Ostanki francoske vojne ladije „Danae“) bodo še nekaj dni razstavljeni v Trstu na „fodu“ poleg ljudskega vrta, potem jih bodo prepeljali na pariško svetovno razstavo.

Raznoterosti.

— Eden milijon ponarejenega denarja Rimsko glavno redarstveno ravnateljstvo naznanja, da je neka mejnarodna četa denarnih ponarejalcev za eden milijon lir tako izvrstno ponaredila bankovce po tisoč lir, da je pretaklo več mesecev, predno se je to uradno dognalo. Pravijo, da je denar ponarejen na Španjskem.

— Taki so Prusi! Bavarec zabavlja, če le more, zoper Prusa. Njegov navaden izraz je potem: „So san die Preussen!“ V tem oziru pripoveduje „Freisinnige Zeitung“ nastopno dogodbeno: V bitki krog Orleansa leta 1870 je navstal ljut boj pri Orbesu, kateri so napadli skupno vojski 4. bavarske brigade in 94. pruskega polka. Francoze so jih krvavo sprejeli. Neki pruski pešec je dobil krogljivo v nogo ter je obležal na jako nevarnem kraju. Ne daleč od njega si je neki Bavarec, skrit za drevesom, zavezoval lahko rano. „Oh, bratec Bavarec, nisi me iz strelne črte!“ Dobrovoljno ga je tovariš naložil na hrbet ter ga pripeljal v lazaret. V hrumu bitke pa ni zapazil, da je Prusa potoma zadela kroglica v glavo. Prijavil je zdravniku, da je prinesel v nogo ranjenega Prusa. — „Kaj pa hočete,“ odgovoril mu je zdravnik, „mož je že davno mrtev. Prestreljene ima skozi in skozi možgane.“ Osupnjen je Bavarec pogledal mrtvega tovariša ter rekel: „Taki so ti Prusi! Vedno imajo široka usta. Pravi mi Prus, da je samo v nogo ustreljen, pri tem je pa že davno mrtev!“

— Nesreča v Antverpni. Ves svet se sedaj še-le čudi, kako je bilo mogoče 300 metrov visoko švigajoči ogenj omejiti in rešiti mesto ali vsaj bližnje dela mesta in ladije. V bližini je bilo

mešno skladišče, v katerem je ležalo 20.000 ton petroleja. Da Antverpa ni danes velik kup papela in razvalin, zahvaliti se morajo le božji previdnosti in pa hladnokrvnosti požarne brambe.

Telegrami.

Sarajevo, 15. septembra. Včeraj biskup Bucconjić prvostolnico posvetil ter govoril pred cerkvijo. Stranska oltarja sta posvetila knezoškof Missia in škof Marković. Danes so slovesno prenesli v krasnem sprevedu presveti zakrament. Bila je slovesna sveta maša in ganljiv govor nadbiskupa Stadlerja. Vdeležba velika. Baron Appel je bil navzoč z uradniki in častniki, dalje osem škofov, trije opati, več kanonikov in do osemdeset duhovnikov. Navdušenje nepopisno; drugoverniki strme.

Praga, 16. septembra. Namestnik Thun je danes posle prevzel.

Kisber, 16. septembra. Cesar je zjutraj z nadvojvodami, pribočniki in mnogoštevilnim spremstvom na vajališče odhajal. Minister Fejervary je moral zaradi bolehnosti doma ostati. Cesar bo jutri ob 4. uri popoldne odpotoval v Gödölö, od kodar bo dne 19., 20. in 21. t. m. nadzoroval sklepčne vaje 4. kora mej Budimpešto in Weitzenom.

Neapolj, 16. septembra. Preiskava zoper napadnika se nadaljuje. Priznal je, da je izvršil čin, ker je republikanec in nesrečen. Kakor je dokazano, ravnal je premišljeno ter je obrusil kamenje, da bi kolikor moč smrtno zadel. Crispi je dosedaj deset tisoč brzojavk dobil.

Pariz, 15. septembra. Kakor trdi „Soir“, odpeljal se je Boulanger na otok Jersey. V ministerstvu notranjih zadev se bojuje, da bo Boulanger nenadoma prišel v Pariz. Minister Constans je svoje potovanje v Toulouse odložil.

Listnica vredništva:

Brezimnemu dopisniku iz Lj.: **Hodi u krevet!**

Tuji.

10. septembra.

Pri **Walticu**: Weiss, Rosenberg, Föderl jun., Markovski. Kulka in baron Lederer s soprogo z Dunaja. — Frane Stimer, c. kr. dvorni svetovalec, z Dunaja. — Zalaznik in Korošec iz St. Petra.

Pri **Stona**: Ana Bogdanovič, zasebnica in Panzion z družino, iz Trsta. — Karol Phillip, trgovec, iz Kolina.

Umrli so:

12. septembra. Jera Venišnik, krojačeva vdova, 47 let, Rožne ulice 9, fibroma uteri.

13. septembra. Marija Urbančič, paznikova žena, 45 let Cesta na južno železnico 1. srčna hiba.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplotnoma po Celsiusu			
opazovanja						
7. u. zjut.		735 2	14° 0	brezv.	megla	
14. 2. u. pop.		735 6	17 2	sl. vzh.	oblačno	0 00
9. u. zveč.		736 8	14 8	"	"	"
7. u. zjut.		734 9	12 6	sl. zap.	oblačno	1 20
15. 2. u. pop.		732 5	17 0	"	"	dež
9. u. zveč.		735 2	10 6	sl. vzh.	del. jasno	

Srednja temperatura obeh dni 15° in 13° 7' za 1° 3' nad in 0° 2' pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

16. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 60 kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16% "	84 " 50 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110 " 20 "
Papirna renta, davka prosta	99 " 55 "
Akcije avstr.-ogerske banke	912 " — "
Francoski napoleond.	9 " 48 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 67 "
Nemške marke	58 " 32 1/2 "

Zahvala.

Nezmožni, da bi se vsakemu posamezniku zahvaljevali, čast nam je tem potom vsem, ki so se mej boleznijo in pri pogrebu spominjali ranjkega gospoda

Josipa Kramer-ja,

izreči najtoplejšo zahvalo.

Posebno pa se zahvaljujemo polnoštevilno došlim gospodom stanovskim tovarišem, gospodu škofjeloškemu županu, vsemu občinskemu zastopstvu, tukajšnjemu meščanstvu, prečastitemu uršulinskemu konventu, gg. pevcem za pretresujoče petje, kakor tudi za mnoge, dragemu pokojniku podarjene vence.

V ŠKOFJI LOKI, dne 14. sept. 1889.

(1)

Žalujoči ostali.

Prostovoljna razprodaja.

Podpisana daje slavnemu občinstvu na znanje, da bode v **torek dné 24. sept. t. l.** na svojem posestvu v **Medvodah** in na **Svetji** iz prostovoljne roke pri očitni dražbi prodajala

vsakovrstno blago in orodje

kot n. pr.: okoli 600 stotov mrve, blizo **400—500 veder vina**, malih in velikih sodov za 3000 veder, raznovrstnih težkih in lahkih vozov, veliko konjske in volovske oprave, **suhega lesa** za mizarska in kolarska dela, verig in druge železnine ter sploh različnega gospodarskega orodja itd.

(3-1)

Maria Jamnik p. d. Tosenca.

Katoliška Tiskarna
priporoča raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

M. Gerber v Ljubljani (Jos. C. Gerber)

priporoča za šolsko leto 1889/90

knjige za ljudske šole,

kakor tudi vsakovrstno šolsko pisalno in risarsko orodje.

Izkazi o šolskih knjigah dobivajo se **brezplačno.**

(5-2)

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev
opatiije Soulac (Gironde).

Dom MAGUELONNE, prijor.

Največje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bruselj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po prijorji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepuje in popolno ozdravi čel usni.

Zares močno ustrežemo našim p. n. čitateljem, opozorjé na to starodavno ter prekoristno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrška **SEGUIN** Bordeaux (Francija)

Rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobica se v esch tekarnah in prodajalnicah dišar.

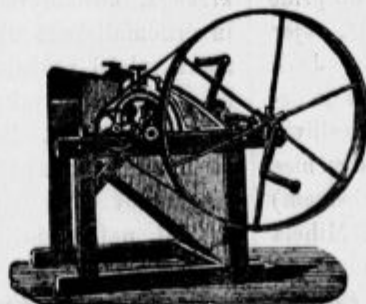
(5)

Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Stiskalnice in mlini za olive, vinske in sadne stiskalnice, mlini za grozdje in sadje

najnovejša sestava v raznih velikostih.

Mlatilnice, čistilnice in vitala, stroji za ropkanje tursice, sejalniki, orala itd. itd. Sušilne priprave za sadje in sočivje.

Škoporeznice v največji izbiri prodaja izvrstno izgotovljene in po tovarniških cenah

IG. HELLER, Dunaj,
Praterstrasse 78

Katalogi in vsako pojasnilo na zahtevanje gratis in franko.

Razprodajalcem najugodnejši pogoji.

(20)

Sposobni zastopniki se iščejo ter dobro plačajo.